

Eesti Osakondade Peterburi komitee häälekandja.

N° 134.

PÄEWALEHT.

Teisipäeval, 24. juunil 1919. a.

Tähised.

Proletariaadi tähtsamat juhib ja tege-
lased on alati ja järeljätmata tõendanud
ja tähelepanemist selle päale juhti-
nud, et seltskonna majandusline arene-
mistäit viimajal ajal juba selle punkti
on jõudnud, kus sotsiaalne revolutsioon
möödapääsematuks vajaduseks on saanud,
mis tingimata peab tulema. Kui seda
õhtu-Euroopas veel teoks ei ole tehtud,
siis ei tähenda see sugugi, nagu ei oleks
need tõendused õiged. Otsi wastupidi:
kõnelemata nii tähtsatest sündmustest, nagu
proletaarne revolutsioon Ungaris ja
Münchenis, tunnistavad vähemad iga-
päevased rahutused ja käärimised terwes
Euroopas ja isegi teistes ilmaosades, et
sotsiaalne revolutsioon järjekindla korra-
päratusega valmib ja tagasihoidmatult
ligineb. Kõige uuemad teated väljamaalt
toovad meile rõõmusõnume, et Slovakkia
ennast on nõukogude vabariigiks kuuluta-
nud. Samasuguseid rõõmusõnume tuleb
pidada Rootsi-Norra sotsiaaldemokraatlike
erakondade ning nende maade noorjoo-
rühjuste liitumist kolmanda internatsionaali
lülge ja Norra tööliste nõudmist praegust
valitsuse süsteemi muuta ja nõukogude
vabariiki asutada.

Jga uus päev toob meile sellelaadisi
õnumeid ja kinnitab revolutsiooni võidu-
käitu. Kuid täna ei taha meie pikemalt
viibida nimetatud sündmuste juures, vaid
meie tahaksime lugejate tähelepanu pöörata
paari nähtuse päale, mis ilmselt tulnud
neis ringkondis, kus seda kõige vähem
loota võis, ehk vähemalt mitte nõnda
ruttu.

Wõtame esimese näituse Sakamaa ame-
tiühjuste tegewusest, keda kuniidagi wiisi
revolutsioonimeelseteks nimetada ei või.
Sest omal ajal, kui Rubri kaevandustes
töödõrge algas, olid ametiühjuste juhid
sellelga nõus, et törkujate talitustamisteks
sõjavägi välja saadeti. Tehtis niijugune
seisuford, et pahempoolsed erakonnad tõsi-
selt mõtlesid ametiühjust, kui proletariaa-
dile kahjulisi elemente, enesest kaugemale
hoida.

Nüüd on neis organisatsioonides pööre
tulnud. Berliini puutõbliste ametiühjuste
viimajal üleüldisel koosolekul on resolutsioon
wastu wõetud, milles nõutakse nõu-
kogude walitsuse asutamist, selle eesotsas oleks nõu-
kogude parlament. Ja edasi loeme
revolutsioonist: „Saksa ametiüh-
juste täidesaatev tekkomitee ajab töö-
listewaanulist sõjapoliiti-
kat. Berliini komitee ja teised organi-
satsioonid ei ole seda poliitikat mitte üfi
hääks kinnud, waid nad on seda
koguni sõnade ja tegudega
toetanud“.

Siin ei wõi juttu olla liialdusest wõi
sihtitusest edasimõistest, sest need teated on
wõetud „Vorwärtsist“, kellel wähematki
huwi ei wõi olla sõnumeid tuua kommu-

nistlike aate edenemistest hääloomiwas mõt-
tes ja meile talulitus walguses. Jälooo-
mulit on see, et otsus, mis ametiühjuste
juhtide tegewuse nii kindlalt hukka mõis-
tab, peaaegu ühel häälel wastu on wõe-
tud.

Teine, mitte vähem iseloomulik nähtus
on ilmselt tulnud Prantsuse sotsiaaldemo-
kraatlike erakonnas, kelle viimajal kon-
gressil wõidule pääsesid jarnased mehed
nagu Rouky Sakamaal. See kongress
tegi isearalise komisjoni ülesandeks
tõkku seada walimiste programmi ja plat-
formi, mis ilmus nime all „manifest wa-
lijatele“. Sellele on allakirjutanud muu
seas ka Thomas, Cochen ja Zamba, keda
meie tunneme kui Prantsuse kodanluse
sõjapoliitika toetajaid ja palawamaid faits-
jaid. Kuid selle päale waatamata loeme
meie manifestis: „Demokraatia ehk lõikide
kodanikkude õiguste ja kohuste ühetasulise
saadake kätte ainult siis, kui sotsiaal-
revolutsioon lõpetab Prantsuse
revolutsiooni poolt alustatud töö, ka-
tab rikkaste eesõigused ja
tõõrahwa orjuse.“ Ja edasi:
„Poliitilise wõimu kätte
wõtmisele ei wõi proletariaat
ühtegi wõitlusabinõu tar-
witama jätta, sest revolutsiooni
edenemine ripub neist wõtetõrdest, ije-
ärans sellest wastupaneust, mis proleta-
riaadi pühbed kodanlaste poolt leiawad.“
Sotsialistiline erakond ei
wõi tarwitama jätta üh-
tegi wõimalust, mis kodan-
luse wead talle kätte anna-
wad, waatamata selle päale,
mis suguse kujukerevolutsioon
oma edenemisel mõtab.“

Jgatahes ei tule neid manifesti iseloo-
mulikumaib ridasid mitte pidada kindlaks
loosungiks Prantsuse sotsialistide taktikas
ja waadetes, seda vähem, et talle ülemaal
nimetatud kapitalistide ustarate sulaste
nimed alla on kirjutatud.

Uga teijelt poolt on niijama kindel, et
kui juba niijugused mehed sunnitud olid
manifestile alla kirjutama, siis jee asja-
lugu tunnistuseks on, et suurte hullade
seas teatawate wäärtuste ümberhindamise
protsejs läinud on. Rahwahulgad hat-
kawad aratundmisele jõudma, et sellest
nõiaringsist, kuhu imperialistiline sõda maa-
ilma wiinud, ainuteiseks wäljapääsuks
wõimalust annab sotsiaalne rewo-
lutsioon. Oma allkirjadega tunnis-
tawad nende eeswõtjad, et nende senine
kahepoolne poliitika ja kolkuleppe kasse
kodanlusega mitte õige ei ole.

Selge arusaamine proletariaadi üles-
annetest wõtab ikka laiemalt maad töö-
rahwa hulgas ja wabastab teda kodan-
luse eeskostimisest. Ei ole kaugel aeg, mil
need hulgad kindlat wõitlust algawad
kodanluse wastu, et maksma panna tõsist
sotsialismi. Seda näitawad kõik tähised.

ponna ja maailma proletariaadi wiha eest
end hoida. Ka tundis ja tunneb, et üle-
ilmiline revolutsioon ligi, — mis wõib kipu-
taks imperialistide miljoniliste proletariaadi
massede wastu? Kui ta liibuimperialistide
lõpulitus ehk ajutises üliwõimuses kindel
oleks olnud, poleks ta Versailles rõõwrahu
allakirjutamisega wiinutanud.

Saksa proletariaadile ei toonud selle
timuka lahumine midagi paremat, mungi-
suguseid wäljawaateid ei näe ta selles.
Waanali juutis üks timukate bande lah-
tuda, kui teine oma õnne katsuma ajub.
President Ebert jääb kohale, weel usub ta
timukate wõimu siise, weel wähle on talle
proletariaadi werb, mida wiie aasta jooksul
walatud. Eberti kannupois Erzberger or-
ganiseerib uut walitsust, wiimased timukad
tuuakse näitelawale, liitlaste tingimised
kirjutatakse alla, — imperialistide päewad
pole ju weel loetud... unistawad Ebertid,
Erzbergid ja teised timukad.

Kuid nende eluiga on juba piiratud,
päewad on juba loetud. Wist ei ole see
neile teadmata, kuid nad ei usu seda, weel
katsumad nad õnne. Scheidemann arwas
end sellelga Saksa rahwa kättemaksimise
eest päästa et puhkusele astus, et ta aimab
et Sakamaa proletariaat oma jurma ära
ei oota ja, et niipea kui rõõwrahu alla-
kirjutatud, ta wõimsalt üles tõuseb ja
omad arwud diendaab.

Kuid jee samm ei päästa Scheidemann-
last siiski. Küllalt on timukatõõst, mis nad
Saksa proletariaadi kallal toime pannud,
proletariaadi paremad õied, Karl Liebknechti
ja Rosa Luxemburgi, noppisid mõrkusad
ta testid ära. Eiage weel mõnda wiimast
päewa Saksa rahwa mõrkusad, ajutage
uusi timukate walitsusi, kirjutage rõõw-
rahule alla... jee on teie wiimane mangu-
taart mis lauale wiskate. Üleilmiline rewo-
lutsioon ligineb. Weripunane päife rõuseb
idast, päife tõrwale, mis meid aasta
tuhanded soojendanud ja walgustanud.
See weripunane päife on üleilmiline rewo-
lutsioon — õnne toob ta proletariaadile
ja jurma ning kättemaksimist tema timu-
katele.

S. Koot.

Punane wäerind.

Teated 21. juunil.

Põhja wäerind.

Arhangeli piirkonnas, Põhja-
Düuna sihis, asus waenlane pääletungi-
misele ning jurus alguses meie wäesajid
pijut tagasi, kuid juurdetulnud abiwägede
kohalejõudmisega seati seisuford endijelt
kindlaks. Teistel sihtidel muutuseta.

Lääne wäerind.

Murmanni sihis jätsid meie
wäed waenlase päälerõhumise jurwel Wla-
dimirskoje küla maha, mis Kapselga jaa-
masti 117 wersta lõuna-läänepool.

Olonetzi sihis jätsid meie wäed
wõideldes Tenguuselga küla maha. Pihwa
piirkonnas wõidid meie wäed wõideldes
rida küllasid ära, mis Tsherskaja jaa-
masti 10 wersta idapool. Teistel sihtel
pole tähtsamaid sündmusi olnud.

Lõuna wäerinnal

kestawad igalpool ägedad wõitlused edasi.
Waenlane teeb igalpool meelheitwaib kat-
seid meie wägede algatuswõimu halwata:
Wõnes kohas on tal tõruda läinud meie
wägesid pijut tagasi tõrjuda, näit. oleme
pidanud Bogutshari ja rida punkte maha
jätma, kuna aga Mariupoli sihis
meie wägedel õaliski tõrdaminekuib on
olnud

Teated 22. juunil.

Põhja wäerind.

Põhja-Düuna sihis taganesid
meie wäed waenlase suurte jõudude päale-
rõhumise all wõideldes 5 wersta.

Lääne wäerind.

Petrosawodski piirkonnas
lõid meie wäesad waenlase tormijooksud
tagasi ning asudes wastukallaletungimisele,
wõidid wange ja kuulipildujaid.

Narwa sihis äge juurtüki tule
wahetus.

Luga piirkonnas, Pihwa
jaamasti lõunapool, lõõdi waenlase päale-
tungimine tagasi.

Pihwa piirkonnas, Serbs-
koe jaamasti idapool, on käimas wõitlus.
Swentsjanõ sihis wõidid meie
wäed wõideldes Postawi jaama ja ale-
wiku ära.

Lõuna wäerind.

Kertshi sihis jätsid meie wäed
pärast ägedat lahingut waenlase suurte
jõududega Teodosija maha ning peawad
wõitlust Grammatshikowo jaama juures,
mis Teodosijast 15 wersta põhja-lääne
pool.

Mariupoli sihis, 13—35 wersta
Nogaistast põhja-lääne pool lõõdi waen-
lase tormijooksud tagasi. Jekaterino-
slawi piirkonnas jätsid meie
wäed pärast wõitlust Pawlogradi maha.
Rupjanski sihis jätsid meie wäed
pärast wõitlust Waluiki maha.

Tsaritsõni piirkonnas wõidid
meie wäed Ushakowa ja Solodnaki Wolga
lõunapoolse kalda ära, mis Tsaritsõnisti
60 wersta lõuna-idapool.

Ida wäerind.

Uralsti piirkonnas jätsid meie
wäed waenlase päälerõhumise jurwel Ver-
tula jaama maha. Uralsti linna pommi-
tamine wätab edasi. Orenburist 60
wersta läänepool, asus waenlane päale-
tungimisele. Teistel sihtidel rahulit.

Sterlitamaki piirkonnas
paifati waenlane, kes meie seisukohade
päale Bugutshani juures, mis Sterlitama-
kist 80 wersta lõunapool, tormijooksis,
tagasi. Teistel sihtel tungiwad meie wäed
edasi.

Walged kisklewad.

Needra walitsuse leht „Baltijas Wehst-
nefis“ kirjutab, et sõjategewus Gestiinaaga
alganud on. Needra teatab, et operatsioo-
nide sihtis on Walga ära wõtmine. Uhi-
lasti teatab Needra, et lõik, kes mobilisat-
siooni kästul tõrwale kalduwad, saawad
karistatud. Kõik majad, mis Ulinanni
sõjamäelaste omad, põletatakse ära, pere-
konna liikmed lastakse maha.

Walgete polgu häwitamine.

Araandja Balahowitsh tahtis neil par-
wil sõjategewust alata, arwates, et meie
wägi warijema hakkab, kuid effis rängaste:
Dõjel wastu 20. juuni algasid walgete
bande Luga wäerinnal Wustsa Wära-
wate juures pääletungimist, kuid häwitati
meie polgu poolt ära. Rahingu wäljale
läi 150 walgete jurmuleha, 8 kuulipildujat,
üks suurtükk.

Mäng, mis enam kaua ei festa.

Jällegi uus sündmus, mis midagi uut
wätta ei luba. Kõik tõendab ümberlõika-
mata tõsiasja: üleilmiline revolutsioon li-
gineb, maailma imperialistide wärdjad
unnnewad endid tormi eel. Wähest on
weel wõimalik end kuidagi wiisi päästa,
wähest ehk jõuab laew weel kaldale, kui
ta eemale lülatud, mõtlewad sotsiaal-ära-
andjad Scheidemannid ja tema sabarakud.

Nad nägid hädaõhtu ette ja Scheidemann
oma kätjalgadega astus puhkusele. Ta
pidi tunnistama, et ta rahule allakirju-
tada ei tohi — ta kaalus seisuforda ja
kui otsejale erapooletult jäänud. Ainult
kats teed oli weel ta ees: liidu imperialis-
tide alla end paenutada ja rahule alla
kirjutada, mis Saksa proletariaadi jurma-
otkus oleks, ehk oma timuka ametit maha

Wäljamaalt.

Revolutsiooni kogu Europas.

Soome ajalehes kirjutavad revolutsioonilise liikumise kasvatamisest Europas. "Korjala" kirjutab 15. juunil: "Politiilist kriisist tuntuks mitte ainult Sakjamaal, vaid teras Ohtu-Europas. Kui Inglite ja Prantsuse töölised jaolt oma nõudmistest korda läheks maksma panna, siis tähendaks see, et Nõukogude Wenemaa ühe löögiga oma kardetavamateft waenlastest wabaks saaks. Koltshaf, Denikin ja teised kindralid ja falgad juudamad ainult liitlaste toetusel sõdida, ja kui nad seda ei saaks, peaks nad mõitluse lõpetama. Müüd on Koltshaki wae seisukord wiimaste teadete järel tema nurjaminefuteft äärmiselt tõsine. Mis sünnib weel siis temaga, kui ta ainult oma jõuga läbi peab saama?"

Tähtsaks ristub Austria langewad ka liitlaste aktiivad. Üks buffer-riikidest — Tšehho-Slowakki — on täiesti hukatusel äärel. Tema wäed on nõukogude Ungari poolt puruks löödud ja selle efineteks tagajärjeks on Slowakki lahutamise Tšehhist ja tema iseseiswaks sotjiaalistlihts wabariigiks kuulutamine, mille tee Nõukogude Ungari juba ette näitas. Sellele teele sammud liirel käigul ka Austria, kes Slowakki eeskujul ainult jaks pääseteks Versailles purustawate rahutingimistest eest pääsemiseks loeb.

Stokholm, 21. juunil. — Rootsi pahempoolsete sotjialistide erakond otjus- tas III Internatsjoonaliga ühineda.

Helsing, 21. juunil. — Saadud teadete järel on wiimastel päewadel Prahas juured rahutused olnud, mille mahajurumiseks sõjawäed linna on toodud. Parlamendi lihtmed, sotjiaal-ärkaandjad jöitfid automobiitidel uulitjaid mööda, rahwast rahustada katsudes, mis neil aga korda ei läinud. Sündmuse edaspidisest. käigust pole teateid.

Bugano, 12. juunil. — Italia parlamendis arwustas Gabriola ägealt Rahwuste Viitu. Tema kaites oma kones Wenemaa nõukogude korda, koid laimujutud Wenemaa wastu imberlihtkates. Suurearwulised meeleawaldused Wenemaa asjade wahel segamise wastu protesteerimiseks olid paljudes Italia linnades. Ajalehe "Avanti" toimetaja Serragi, wabaks saades, terwitati rahwahulga pooli Milanos ja pidas samal päewal kōnat, kus ta kōigi poliitilistest sündlastest wabastamist nõudis ja Wenemaa asjade wahel segamise wastu protesteeris.

Berlinis, 21. juunil. — Berliini ajalehtede teadete järel on walitjewa d ringkonnad Rooma rahutuste pärast ärewil. Silumine on walitjuse ja parlamendi wastu sihitud. Seatakse iheärallised sõjawäed kōtku rahutuste mahajurumiseks.

Walitjuse kriis Sakjamaal.

Berlin, 21. juunil. — Neljapäewa õhtul wastu reedet, päale pilke läbiiräti mõit, millest rahujatõn ja enamuse erakondade juhid oja mõitid, astus Scheidemann kabinet ametist ära. Walitjuse teatas, et ta seni jooksuaid asju edasi ajab kuni wabariigi president uue kabineti kōtku seab. Walitjuse poolt Weimari kutsutud raha ja majanduse kōsimuste eriteadlased, kes Versailles nõupidamisest oja olid mõitnud, watasid ühtfajasalt liitlaste wastuse läbi ja jõudsid otjufele, et ta otulijelt otjaljeteft nõudmistest millegi poolt lahku ei lähe, mis eriteadlaste ihe-meelje arwamise järel tädewiimatad on ja millede wastuwõtmise Sakjamaa täielise häwinemisele wiiks.

Berlin, 21. juunil. — "Bosfische Zeitung" teatel on uue kabineti kōtkuseadmine German Mülleri kätte ustud. Nõste, keda paljud pääminisriiks soowisid, ütles ära. Säbiräatimised Dawidiga ei toonud ta soowitud tagajärge. Arwatakse, et need minisidriid wanast kabinetist, kes rahulepingule alla kirjutuse poolt olid, müüd uute kabineti lähewad, ja nimelt Dawid, Nõste, Bauer, Wiffel, Robert, Schmidt, Erzberger, tingimata lahkuwad kabinetist Cheidemann, Rantzau, Giesberg, Landsberger, Dernburg, Fouchheim ja Preiss.

Berlin, 21. juunil. — "Bosfische Zeitung" teatab, et Ebert walimis on presidenti kohale edasi jääma, sest et kōit Weimaris olewad sõjalised jõud lepingule alla kirjutuse poolt on. "Berliner Neuste Nachrichten" ütles, et kabineti lahku misti

nõudsid sotjialdemokraadid ühes tefterationnaga. Ajaleht nimetab Erzbergeri timu- tats ja jüüdistab teda selles, et ta isikliku tarjeeri tehes millegi ees ei peata.

Ston, 21. juunil. — Rahulepingule alla kirjutamise olnes mõitluseft Erzbergeri, kes lepingule alla kirjutada soowib, ja Brodthorfi wahel, kes selle wastu on.

Iseiswast sotjialistid on ainuke erakond Sakjamaa asutawast kogus, kes rahulepingule alla kirjutuse poolt on. Arwatakse, et katoliiklaste tefteratōn Erzbergeri järele läheb.

Inglise arwamine Wenemaa kohta.

"Times" 15. aprillist kirjutab: "Mr. Harison Smith, kes isiklikult mõni kuu Wenemaal elas, andis hiljuti Uue-Briti kongregatsiooni kirikule oma Wenemaal wiibimise üle aruande ära. Mr. Smith ei ole sotjialist. Nagu Uue-Briti "Herold" teatab, on Mr. Smith Wenemaa siemise korra üle täiesti imestanud olnud ja tähendab, et need tapmiselood, milledest Inglise a kirjandus iga päew kühiseb, nende wäljamõtlete ehtekujutus on.

Enne hoidis Wenemaal 7 protsenti elanikkudeft 93 protsenti oma wõimu all. Müüd on töölised wõimu juures ning waatamata nende mõitjuse pääle, on neil teraw mõistus, mis neil õiget seikukõhta laheb mõtta. Wene rahwa enamus hoiab enamuse poole. Kerenki walitus lubas talupoegadele maad, kuid ei täitnud oma lubamist ning kufutati. Sõpust eitab Mr. Smith kuulujuttu, nagu oleks Lenin ja Trotski jaks laste poolt ära otetud. Reid mehi ära otsta on wõimata.

Mr. Reinhold Bell, kes kaks aastat Wene punajeristi saatkonnas on teeninud, awaldas hiljuti ühes Bostoni ajalehes kirja, kus ta enamlaste nõukogude walitjuse tegewust täiesti õiglastes nimetab ning teatab, et kōigist enamlaste meftilustest kirjeldustest 99 protsenti waled on, ning see üks protsent mitte enamlaste, waid hulguiste tegu on. "Enamlased on ideelised inimesed — kirjutab Mr. Bell lõputu — andke neile aga tegewuse wabadust".

Ahwena saarte kindlustuste häwinamine.

Stokholmi kōtkuleppe järele, peab Ahwena saarte kindlustuste häwinamine Sakjamaa, Soomemaa ja Rootsi poolt sündima. Jäakts nimetatud riikidest peab 1/3 purustustest otj tegema. Soomlased ja rootslased algasid oma tööd juba aprilli kuul, akslased mai algul. Tõlle on Sakja ja Soome töölised wõetud. Kontroll-komisjon jöitfis Helsingi Soome walitjusega aru pidama.

— Poola kindrali Halleri soldatid tõrguwad Wene wäerinnale minemast. Eelolewa mobilisatsiooni tõttu Poolamaal on rahutused töölise ja talupoegade keskel.

— Poola ajakirjanduse büroo saab ärewaid teateid Ukraina idapiirilt. Kuulu järele on Ukraina wae rütmised, kes endid Trutshewi ja Dnestri wahel loondnud. Ternopolile kallale tunginud. Sinna tungides on Ukraina wäed rüüstamise toime pannud. Elanikud põgenenud hirmunult. Oõfel läks wäitfel Ukraina wäesalgai kōrd. Samotjesele tungida, kuid löödi pärast Poola legionäride poolt wälja.

— Berliinist telegraphmeeritakse "Inferationale", et pakk tähtsate dokumentidega, mis diplomaatilise kurjeeri hooeks oia antud, teel Berliinist Weimari kaduma on läinud.

Peterburi teated.

Peterburi siemise kaitseülema määrus.

Nikkamate klasside korterite ülewauatusel leidusid suured sõjawarustuse ja riiete tagawarad.

Revolutsiooni waenlased wistaksid keelulise ja kawalalt põimitud kontrewolutsiooni wõrgu laiali. Et meie walitjad ja kindlad oleme, õnnestas meil nende jõupingutusi paraliseerida ning nende tööd juurteni ära häwitada. Wastjeliste läbiotimistest teel õnnestas meil niipalju sõjariistu saada, et mitmed tuhanded töölised warustasime. Kuid ma tean, et weel kōif sõjariistad ära antud ei ole.

Seniajani pillatakse uulitjail, aedus ja teistes kōhtades sõjariistu, padrunisi ja lõhtewaid aineid, kōbaniktude ja laste julgeolekut ähwardates. Seniajani tule-

Wiimased teated

Rahule kirjutakse alla.

Ston, 21. juunil. — Berliinis teatakse: Versailles rahulepinguga rahulekematad otustasid järele anda ja rahule alla kirjutada. Wõimalist, et uus ministertum asutakse, kes rahule alla kirjutab.

Sotjialistlikud ministertumid Prantsusmaal ja Italias.

Ston, 21. juunil. — Raha alla kirjutuse järele on mõõdukate sotjialistide ministertum wõimalist Prantsusmaal Briantiga eesotses ja Italias Brisolatiga eesotsas.

Enamlase liikumine Indias.

Odesjas, 19. juunil. — "Times" teatab, et liikumine Penshabes täiesti enamlist loadi on. Liikumiseft wõitawad oja talupojad ja wabakslastud soldatid. Kihutuse tööl on hindu ise walitjufele ustawates suguharudes.

Denikin tunnistab Koltshaki.

Kiew, 19. juunil. — Denikin awaldas kōtkkirja, kus ta muu sees teatab, et ta oma ülemaks Koltshaki loeb. Kui kōrgemat walitjemat ja wägede ülemjuhatajat.

wad siemise kaitse staapi allkirjata kirad, kus sõjariistade äraandmise aega pikendada palutakse.

Sellepärast annan teada. Sõigile kodanikkele määratakse tähtaeg wabatahtlises sõjariistade ja warustuse äraandmiseks, 24. juuni. Sel päewal kell 9 lepetatakse wastuwõtmist ja igakits, kelle juurest pääle jeda sõjariistu leitatse, lastakse wiibimata maha.

Wiimajugust karistust määratakse majawaste komiteedele ja komendantidele, kui tähtjades korterites, õues, külinides, pööningutel eht mu al kōhtes nende hooale alla usaldatud majades sõjariistu leitatse.

Dien kindel, et punase Wiiteri proletariatu mind aitab kodanlistelt kassait sõjariistu ära kōrtata ja walgetaardilaste bandeid kōrtutats teha.

Peterburi siemise kaitse ülem Peters.

Wäertuslised wanawarad.

Rahwahariduse komisjariaat andis Teaduste Akadeemia Asja muuseumile 70 kōtkkirja, kirabia ja Persia ajaloolaste ja wanaaegsete kirjaniktude poolt. Need kōtkkirjad olid enne paleede raamatukogudes ja nendel on suur teaduslik wäertus ja kuuluwad suuremalt jaolt X. ja XI. aastajaksse.

Wolodarfski mälestusfamba awamine.

Pühapäewal, 22. juunil kell 4 p. l. amati Senati plōtsil Ametiühistuste kuitwari algul Wolodarfski mälestusfamba asjema a-stase jumepäewa mälestusks. Mälestusfamba alusel on kirjutud "Wolodarfski Peterburi proletariaadi poolt".

Kooliõpetajate ringkõis.

Kogu "Põhja-maakonnas" ühes Peterburiga tõues kirjastamatute arw kahe miljonini. Praegu on, ühenduses kawaise-tawa üleüldise fundusliku kirjastamise läbiwiimisega täiskaswanud kodaniktude seas, hariduskomisjariaadis kibe töökäimas, et koolimajasid õpetajale elamiseks kōhaks teha. Neis kōhtades, kus kōhaksid õpetajad puuduwad, kawatsetakse läkitada eriti korraldatud õpetajate reisiikaku.

T e a t e d

G. I. K. Siisewalitsus annab sellega teada, et tema ainult kuni 30. juunini (see päew ühes arwatud) 1919. a. Eestist ära ewakueeritud asutuste tööliskste elamiseraha maksab, sellepärast palutakse kōiki jeltjimehi, et nemad oma nõudmistest aegjasti teataksid. Siisewalitsus on awatud iga äri päewal kella 9—13 ja 14—18.

Pääle ülemal nimetatud tähtaja lõpetatse ajutiselt igasuguste arwete õiendamise seltisilistega.

Siisewalitsus asub Staraja Rusjas, Uspenskoja uul. nr. 79.

Enamlased Siberis.

Samaras, 20. juunil. — Jõuakst piirkonnas loetatse 15.000 enamlast kōtkkirja Tšatinkini ja Ungarist sõltunud enamlaste Prandafisilli juhatusel all. Cometi all on tegewuses Subjatowi wäerühm, kus 12.000 inimese.

Kontrewolutsionäride organisatsioonide awalikust tulemine.

Sewastopolis, 19. juunil. — Arreteeriti monahide grupe eptkop Weniaminoga eesotsas, kes kōostrites walgetaardi õhwtiserisid warjul hoidis.

Odesja, 15. juunil. — On awatsehts lehtud wastu-revolutsionäride jaksakort. Leitud on sõjariistu, jaks wäljaläigud ning mitmesugused warjatud ur-tad.

Ei heldeta armu lastele.

Kõtkjotelaew "Krasnaja Katwija" sattus Wolga l kaksate tuleandmise alla, kes seepäälle waatamata, et märguwiilet anti, et laewal sõidwad lapsed ja naistestahwad, lastmist edasi jättasid. Laewal said 5 surma ning palju haawatuid.

Kultuur ja haridus.

Rämps wälja!

Mitte wähe ei ole juttu olnud, et meie töölised klubides weel endine kōbaniline rämps õitfel tahab olla, kuid kōigist hoolimata, pole tegelikult selle tõrwalduks kōigi palju ära tehtud. Pühapäewane Was. saare töölise klubi pidu õhtu lastis jeda mõnes asjas õige paktult wälja pōitda. Nagu otjekohje kiuste pannaftse näitelawale ettelanded mis töölise kultuuri mõistele otse ignoreeriwad on. Mis on näituseks töölise kultuuril eht praegusel ajal töölistel üleüldise ühist endise kōrtsi kaabatuga, kes uhtustada püüab, kuidas ta "raha läbi lööb" ja kuidas perekonna olu selle all, muidugi naife "küü" läbi, kannatab? Wõi ühendab neid see asja olu, et ettelandja lõput (minule küll arusaamata põhjuel) taskust punase ninaräitiku wälja tõmbab ja jeda, kui "punaft" elada laheb? Kui punajuseft paremini aru ei saada, siis parem teha üleüldise mitte puudutada. Mii lapsetik-naimeft ei tohi kōesolewa aja pääle waadata, liiategi töölise klubi.

Edasi kōrtab terawalt weel see wana arusaamine filma, et naljast tingimata balagan peab tehtama. Näitemäng "Eenatud naene" on kōrd juba läbi ja läbi nali, sellele weel midagi "juurde lisada" teeb ta balaganiks, nagu ta wiimast ettelandel mõne otjalise iheäranis onupoja poolt tehti.

Kuna meil wäertuslistest näidendist üleüldise kōndaw puudus on, siis peaks jaksawal olewad niimoodi parandama, et nad tõesti tustiwäerustillemale ettelandele lähendud jaatfid. Jheäranis peakfid näitlejad ise selle pääle kindlamat rahku panema. Alawäärustiste moonutusstega päältwaatajatelt wäljatistud naeruplagin ei kōhts mingil tingimisel kedagi rahustada, sest tihti naertakse selles plaginas näitleja wõimetud kujutus mõimet.

Wodame kindlasti, et kōrd ometi need balaganilised wigurid ja ettelanded kōlitambri heidetatse ja arusaama halatatsse tõisje proletariilise kunsti wäertuseft.

G. I. K.

W. K. P. Eesti otakondade Peterburi komitee on awatud igapäew kella 5—8 õhtul. Fontanka, nr. 2.

W. K. partei Peterburi Eesti seltkōonide komitee tarwitab kōhe kirjalandjat. Jmuda igapäew Fontanka nr. 2-17, kella 5—8 õhtu. Kui mitte partei kōige ei ole, siis kahe lihtne soowitus tarwit.

Wäljaandja: Wenemaa Kom. Partei Eesti Otal. Peterburi komitee. Wastutaw toimetaja: Toimetuse kōteeg.